
E:V:AKABOA

Dank zij veler belangstelling heeft de betekenis van het verschijnsel AKABOA zich nu toch wel duidelijk geopenbaard. Het zou te veel plaatsruimte vergen hier alle vermeende oplossingen van het door mij gestelde probleem op te sommen. Het zij genoeg te vermelden dat met „E:V:“ niet „ex urbe“ en ook niet „ex voto“ is bedoeld, zo min als „AKABOA“ een merkteken voorstelt. E:V:AKABOA staat voor Eduard van Akaboa en dit laatste woord is dus een familienaam.

Van allen, die mij met de oplossing van het raadsel Akaboa hebben geholpen of bedoelden te helpen, moge ik twee met name noemen en wel mevrouw dr. E. P. de Booy en de heer G. C. van Leersum. Dat ik eerstgenoemde, nog wel de beheerster van het Centraal Register van Particuliere Archieven, niet eerder bij mijn onderzoek had ingeschakeld, lijkt - of is - achteraf onbegrijpelijk kortzichtig, maar de gedachte was nooit bij mij opgekomen dat Akaboa ook een familienaam kon zijn. Toch bleek dit zo te wezen, nadat mevrouw De Booy mij op dit spoor had gezet. („Confessiones“ behoeven je naam nog niet te schaden.) De heer Van Leersum, mede-auteur van het in 1975 verschenen boek „Langs de oude Utrechtse kerken“, ver-

telde mij, al vier jaar op zoek te zijn naar E:V: Akaboa, van wie hij mij ook koperwerk kon noemen in drie niet door mij vermelde dorpskerken in onze provincie.

Niets meer dus dan een - zij het voor onze oren wat buitenissige - familienaam. Na alle min of meer vindingrijke, vernuftige, soms doorwrochte gissingen, vormt de oplossing zeker een anti-climax. Zo is het dikwijls. Sherlock Holmes wees er al op, dat men telkens weer het voor de hand liggende over het hoofd zag. Zijn goede vriend Watson moest het dan ontgelden en op een irritant schoolmeesterachtige manier placht hij zijn terechtwijzing in te leiden met de woorden: „My dear Watson!“. Van mevrouw De Booy daarentegen heb ik niets van dien aard te horen gekregen, haar intensieve omgang met schoolmeesters ten spijt.

In een volgend nummer hoop ik het een en ander over Pieter Bredie en Eduard van Akaboa te mogen berichten. Nu reeds mijn bijzondere dank aan allen die zich te mijnen behoefte moeite hebben willen geven.

P. H. Damsté

TRAWANTEN VAN HET KASTEEL VREDENBURG

Enkele leden van onze vereniging reageerden in het maandblad op onze vraag naar meer informatie over de *trawanten* op het kasteel Vredenburg. Zij wezen er o.m. op, dat aan het begrip *trawant* twee verschillende woorden ten grondslag liggen: a) het franse *truand* en b) het duitse *trabant*. *Truand* betekent bedelaar, landloper, vagebond; *trabant* betekent handlanger, huursoldaat (met vele varianten daarop natuurlijk).¹⁾ Men is de woorden *truand* en *trabant* in de 16e eeuw door elkaar gaan gebruiken, waardoor het bestaan van het begrip *trawant* wel verklaard is. Voor de aanwijzingen, die wij ontvingen, zijn wij zeer erkentelijk.

Wat wij wilden betogen is echter, dat de *trawanten* van het kasteel Vredenburg óf wel *bedelaars*, óf wel *huursoldaten* kunnen zijn. In het eerste geval zijn de

trawanten „cameren“ de verblijfplaatsen van gearresteerde bedelaars; en het tweede geval de verblijfplaatsen van de soldaten. Twee heel verschillende bestemmingen dus. De archiefstukken zullen wellicht de oplossing kunnen brengen.

P. G. M. Hofmans
A. Graafhuis

¹⁾ Men zie hiervoor:

Woordenboek der Nederlandsche Taal. Zeventiende deel. Eerste stuk. 's Gravenhage-Leiden. 1960
Frank-van Wijk en van Haeringen, Etymologisch Woordenboek der Nederlandsche Taal. 's Gravenhage, 1976.
J. de Vries, Nederlandsch Etymologisch Woordenboek. Leiden. 1971.